

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu. -- Posamezna številka stane s priložo „Vera in Življenje“ 2.- Din

Angelski pozdrav.

Najlepša in najbolj dragocena slika naše župnijske cerkve je slika na glavnem oltariu. Ni lepa samo po umetniški izpeljavi, ampak predvsem še po vsebini. Angel božji stoji pred Marijo in ji oznanja, da postane božja Mati.

Naj bi slika Marijinega oznanjenja bila globoko vtisnjena v naša srca. To je dogodek, ki nam predločuje dobroto in čudež svete Trojice. Bog Oče nam je daroval Sina, da se za nas žrtvuje in nas spravi z božjim Veličanstvom, Bog Sin sprejme človeško naravo da nas odreši, Bog Sveti Duh izpelje čudež ljubezni, da človeštvo posvečeno postane. Odrešenje sveta, učlovečenje druge božje Osebe, materinstvo Device, delovanje Svetega Duha in božje milosti, te in še premnoge druge temeljne resnice naše svete vere nam stopajo pred oči, ko premišljujemo angela-oznanjevalca in Device-deklo Gospodovo.

Prav je, da se preimenitnega dogodka večkrat spominjamo. Utrjuje nam vero in ljubezen do Boga in Marije. Opomnjeni smo na to vsak dan trikrat, ko zveni Ave-Marijo. Tedaj je treba, da pokažemo neustrašeno svojo vero. V pravi veri krščeni, potrjeni v sv. birni za vojščake Kristove, pokažimo javno, kadar zvonj, da smo Bogu hvaležni za dar svete vere, posebej za učlovečenje božjega Sina in za materinstvo Device.

Toda nehvaležnost sveta je vedno večja. Pa jo pametni obsojajo. Ali ni neupoštevan sin, ki ne pogleda svoje matere, ki je staršem nehvaležen, ter jih morda še celo kolne in psuje. Naravni čut tako početje nehvaležnih otrok obsoja. Pa tudi nehvaležnost do Boga je velika. Sramujejo se samega Boga in življenja po veri čisto katoliški kristjani. In to sramoto posebno radi pokažejo tedaj, ko zvonj angelovo češčenje. Le pogledjmo okoli sebe, kadar v zvoniku zazvonj. Vrvenje dneva gre naprej svojo pot, zvon odzvonj in ne dvigne vsaj za trenutek vseh src k nebesom in ne vzdrami vseh misli vsaj za trenutek k premišljevanju božjih skrivnosti.

Še več. Materi božji nekateri nočejo dajati z molitvijo časti, pa jo ji še vzemajo z gnusno

kletvino. Hudobija je prišla tako daleč, da že domači izrazi ne zadoščajo. K sovražnikom našega naroda so se zatekli po kletvine, da z njimi kolnejo tudi najsvetejšo Devico. O, groza!

V zadnjih letih je surovo preklinjanje tudi po oblasteh prepovedano. To nam pričajo razgласi v vsaki gostilni in v javnih lokalih. Surovo preklinjevanje povzroči lahko občutno kaznen posvetnih oblasti. Torej, svele oblasti se mcraro bati tisti, ki se nočejo božje. Žalostno je to spoznanje za razumnega človeka, stvar božjo.

Pa nimam namena razpravljati o surovi kletvini, tudi ne o globokem pomenu lepe molitve angelovega češčenja, pač pa bi rad prosil nekaj prav praktičnega, kar bomo prosili te dni posebno vsi voditelji Marijinih družb. Prošnja bo pa sledeča:

V letu, ko obhajamo 1500 letnico efeškega koncila, kjer je božja Matl prejela vrnjeno vzvišeno čast, obljubimo Mariji redno molitev angelovega češčenja. Zadoštujemo s to lepo molitvijo zlasti za kletvine, s katerimi kradejo suroveži Mariji čast in slavo. Bog sam nam je po angelu Gabrijelu pokazal, kako najlepše Marlijo slavimo. Oklenimo se angelskega pozdrava! Brez strahu, povsod, tudi v javnosti. Če pozdravljamo imenitneže tega sveta, mar nas bo sram pozdraviti Njo, ki je milosti polna? Dobri Marijini otroci naj napravijo sklep, da bodo molili angelovo češčenje v zadoščenje za mnoge klatvine surovežov.

V Marijinih družbah bomo ustanovili takozvani „angelski odsek“, ki bo z molitvijo angelovega češčenja Marijo slavil in bo zadoščal za kletvine. Pa so v ta odsek vabljeni tudi nekongreganisti.

Lepa misel o „angelskem odseku“ je bila izrečena in priporočena na veličastnem shodu dekliških Marijinih družb v Velesovem dne 16. avgusta. Pred lepo sliko Marijinega oznanjenja v Velesovem so že mnoga dekleta napravila lep sklep, da hočejo Materi vračati čast z angelskim pozdravom. Pogled na sliko naše farne patrone, naj tudi nas za angelski pozdrav vedno navdušuje.

† Dr. Oton Hawlina.

V neizbrisnem spominu mi ostane letošnji praznik Svetega Rešnjega Telesa. Pri kapeli „Ecce homo“ sem iz obrednika glasno molil: „Blagoslovi, Gospod, vsemogočni Bog, ta kraj, — da bo tukaj zdravje, čistost, zmogovita moč, ponižnost, dobrotljivost in krotkost, — polnost postave in hvaležnost do Boga Očeta in Sina in Svetega duha, in ta blagoslov ostani na tem kraju in na njegovih prebivalcih. — Po Kristusu Gospodu našem.“

Tam pri oknu najbližje hiše je tedaj sedel na svojem stolu mož-trpin, ki je v prelepem svojem značaju imel vse stvari, za katere je prosila molitev, le preljubega telesnega zdravja ne. Ravno tiste dni že ni mogel redno ordinirati naš nepozabni, 5. avgusta 1931 umrli, gospod dr. Oto Hawlina.

Še isti dan popoldne sem ga obiskal. Obisk pri njem je bil vedno nekaj prirčnega. Pa bodisi takrat, ko je v dobrem razpoloženju zlagal in posvečeval svojim prijateljem verze, v katere je vpletal različne dogodke, ali pa tudi tedaj, ko je trpel vsled svoje bolezni. Večkrat je dejal, da mu prijatelji prinašajo solnca v bolniško sobo, — a grelji so se morda le bolj prijatelji ob solncu njegove ljubeznivosti. — Pa sva bila ravno na prelepi praznik Svetega Rešnjega Telesa nekaj časa sama. Junaško mi je označil razvoj težke bolezni, ki utegne priti. Saj je kot dober zdravnik moral prečesto izrekati sebi težka pričakovanja in mnoge boleti. Končal je pa najin razgovor tako lepo: „No, pa če je božja volja naj umrjem. Težko mi bo le pustiti ljubo družino. Veste, za slovo ji pravzaprav nimam ničesar drugega dati kakor svojo očetovsko ljubezen. Hvala Bogu, to zavest imam, da sem svojim vedno čisto očetovsko ljubezen izkazoval...“

Tako je mogel govoriti le mož kot je bil pokojni gospod doktor. Mož, ki je zvesto izpolnjeval svoje krščanske dolžnosti, ki je v dolgi bolezni svoje ohromelosti izrekal vdanost v voljo Najvišjega, ki se je večkrat v letu združeval s svojim Bogom v svetem obhajilu, ki je s svojo družino molil in v dobi najtežje svoje bolezni klical k Bogu: Zgodi se Tvoja volja...

Njegova ljubezen je bila zaklad. Pri Bogu je ta zaklad zlahčnil, zato je bil tako prirčen in vsakemu drag. Ko je skoraj enajst let bil blagopokojni navezan na svoj bolniški stol vsled ohromelosti in ni mogel obiskovati bolnikov, so bolniki prihajali k

njemu. Njegova modra beseda je zdravila, njegova solnčna ljubezen je pa obilno dvigala, osrčevala in krepila.

Po dolgotrajni, težki bolezni je prišel zadnji večer njegovega plemenitega življenja. Izrekel je v teh urah svoj veliki testament ljubezni. Svojo ljubo družinico je blagoslavljal s poslednjimi močmi, gg. tovarišem-zdravnikom se je za požrtovalnost zahvaljeval, vsem, ki so mu bili v življenju in bolezni količkaj naklonjeni, je ponovno izražal čustva hvaležnosti, potem je pa v pozni nočni uri molil s svojim župnikom zadnjo večerno molitev svojega življenja, ki je bila pretrčljiva dokaz njegove popolne ljubezni do Boga.

Bog-plačnik, naj blagopokojnemu plačuje njegovo ljubezen do trpečih. Za velikim petkom zemeljskega trpljenja naj blagopokojni uživa nebeško veselje. Nas vse naj pa njegov lep zgled krepča in vodi k pravi ljubezni do Boga in bližnjega!

Blagopokojni g. dr. Hawlina se je rodil v Hradecu na Ogrskem 12. 11. 1876. Že v detinskih letih je prišel v Slovenijo, ko je prevzel njegov oče službo gozdnega upravitelja pri knezu Windischgrätzu v Konjicah. Ljudsko šolo je dovršil v Konjicah, gimnazijo pa v Celju. Medicino je študiral v Gradcu in je postal zdravnik leta 1901. Udejstvoval se je najprvo v bolnici v Celovcu, pred dohodom v Tržič je deloval v Litiji, med svetovno vojsko je bil pa ves čas v vojni službi, kjer je očetovsko skrbel za ranjence in bolnike. Pred Božičem leta 1920 je ohromel na obe nogi. V Tržiču je deloval od avgusta 1908 do svoje smrti, po kateri je bil 5. avgusta 1931 rešen silnega trpljenja.

Ob mrtvaški krsti priljubljenega zdravnika so se zgrinjale množice. Za tržiško kroniko ne bo odveč, če ponatisnjemo dopis iz „Slovenca“, ki je bil priobčen v nedeljo 9. avgusta. Glasi se:

Dr. Hawlinov pogreb v petek je pokazal, kako je bil pokojni gospod doktor pri vseh priljubljen. Navada je, da ob smrti vsakega človeka, ki je bil veliko v stiku z ljudmi, povedo ljudje o njem veliko dobrega pa tudi slabega. V dnevi pa, ko je ležal na mrtvaškem odru dr. Hawlina, si slišal o njem v Tržiču in okolici samo hvalo, zakaj umrl je mož, ki ni imel samo visokega znanja, ampak tudi čuteče srce, ki je znalo čutiti z vsakim tudi najubožnejšim človekom. Skozi dva dneva je ležal na mrtvaškem odru, pa ni bil nikdar sam — v trumah so prihajali, da ga še enkrat vidijo in pomolijo zanj. Pogreba se je pa udeležil ves Tržič in veliko ljudi

iz okolice. Pogrebne obrede je opravil domači g. župnik Anton Vovk v spremstvu 10 duhovnikov. Pogreba so se udeležili zastopniki vseh uradov in tovarnen, otroci obeh šol, zastopniki raznih društev, med temi gasilci v krogih ter tržiško prebivalstvo od najrevnejših do najbogatejših, saj je bil vsem enako ljubezniv in vsem tolažnik. Na čelu veličastnega sprevoda je korakala godba Prosvetnega društva sv. Jožefa, za otroci je stopala nepregledna vrsta moških in nosilci krasnih vencev, katerih je bilo okrog 30. Pevci Prosvetnega društva, katerim so se pridružili tudi drugi tržiški pevci, so pred hišo, v cerkvi in pri odprtem grobu zapeli v srce segajoče žalostinke. Ravno se je veličastni sprevod razvil, ko so se zgrnili oblaki, ki so že nekaj ur grozili in vlila se je ploha, kakršne še letos nismo doživeli. Med n. l. v se je pomešala toča, ulice so se spremenile v potoke, a kljub temu so le malokateri izstopili iz sprevoda. Večina je vztrajala popolnoma premočena do konca. Po končanih molitvah v cerkvi je neurje toliko ponehalo, da se je mogel pokop mirno izvršiti. Po končani žalostinki se je od pokojnika poslovil v imenu cele fare domači župnik, ki je v svojem nagovoru poudaril, da je njegova vzgledna ljubezen do družine in občudovana ljubezen do bližnjega slonela na veliki njegovi ljubezni do Boga. Nobeno oko ni ostalo suho ob pogledu na družino, ki je izgubila ljubljene očeta.

Nove fresko-slike v naši župni cerkvi.

Hvala Bogu moška kapela je lepo poslikana. Delo se je akademičnima slikarjema Mežanu in Pirnatu kar dobro posrečilo. Lepa je posebno sestava slik. Pet zavetnikov različnih tržiških obrti je bilo težko postaviti v celoto, ko ima vsak svetnik nekaj zase. Pa sta jih umetnika posrečeno postavila nad sliko celega Tržiča, katerega ti zavetniki varujejo. Obrtniki se z veseljem lahko obračajo k tej sliki in prosijo zavetnike pomoči.

Velika slika nad zakristijo bi bila lahko delavska slika imenovana. Tržiške tovarne so na njej. In nad tovarnami kraljuje naša zavetnica Marija vedne pomoči. Na obeh straneh so delavske postave, ki zaupno obračajo oči k Pomočnici. Pravijo nekateri, da je slika Marije tu prevelika. Pa saj je tudi beda delavska čisto velika in naj bo še naše zaupanje do Marije veliko, kot to z vsemi pogledi delavci na sliki označujejo.

Med okni kraljuje Kristus-Kralj. Mogočen je, lep. Kar v višino cerkve nekam bi bil primeren, pa bi bil še viden. Prav je, da je mogočen, saj v resnici je.

Posebno zato so znamenite te slike, ker so vse originalne. Slikarja sta upoštevala vse želje in potem delo umetniško izvršila.

Vsa kapela je bila prebeljena in pri tleh je bil napravljen visok pas iz oljnate barve, da ostane zid neodgrnjen. Te dni pričakujemo še nova okna in kapela bo po slikarji čeden del naše cerkve.

Delo bo te dni dovršeno in potem bodo zbrani vsi računi. Ker celotnih stroškovnikov še ni, bodo objavljeni po dovršenem delu.

To in ono.

Odšel je na novo službeno mesto v Št. Jernej na Dolenjsko g. kaplan Bartol Mirko, ki je deloval v Tržiču nad šest let. V Tržič je prišel 17. maja 1925, zapustil ga je pa 12. avg. Bog mu vračaj ves trud, ki ga je imel v tržiškem Gospodovem vinogradu!

Prišel je za kaplana v Tržič 13. avgusta g. semeniški duhovnik Skvarča Stanko. Rodil se je na Vrhnikih 29. XI. 1906, v mašnika je bil posvečen 29. junija 1930. Naj Bog vsa njegova prizadevanja v Tržiču blagoslovja!

Zapustila je Tržič č. sestra prednica na Skali Fidelija Berlan, ki je spretno vodila zavetišče in sirotišče kot predstojnica celih osem let. Njene skrbi in žrtve naj ji Bog vplete v nebeško krono! — Na njeno mesto je prišla č. sestra Davorina Kopina iz Celja. Dobrotniki zavetišča in sirotišča naj ohranijo naklonjenost Skali tudi sedaj, ko imamo novo prednico, katero naj Bog podpira!

Shod mater iz tržiške in okolišnih župnij se vrši v nedeljo 6. septembra popoldne v naši župnijski cerkvi. Vabljeni so posebej članice ženske Marijine družbe in žene sploh. Pričetek bo ob pol treh. Cerkevni govor bo imel vlč. g. Josip Košiček iz Ljubljane. Udeležba bodi vsem materam toplo priporočena!

Dekleta Marijine družbe so imela lep dekanijski shod 16. avgusta v Velesovem. Iz naše župnije se jih je podalo v Velesovo okoli 60. Lepo je bilo pa zares.

Tudi znamenje na Cegelših je bilo avgusta popolnoma prenovljeno in opremljeno z novimi slikami, ki jih je izvršil g. Bradaška iz Kranja. Znamenje je sedaj prav čedno in bodo mnogi še raje pomolili pred njim.

Blagoslovitev novih slik v župnijski cerkvi se bo izvršila, ko bo vsa kapela s prenovitvami gotova. Nove slike na cerkvi

sv. Jurija bodo blagoslovene v nedeljo 13. septembra popoldne, če bo lepo vreme. Za deklško Marijino družbo se bo vršil pred prenovljeno kapelico ob cerkvi mesečni shod ob tej priliki. Ob dveh popoldne bodo v župni cerkvi samo litanije, nato pa takoj odhod k sv. Juriju, kjer se prične pobožnost okoli tretje ure. Slike na Cegelskih bodo blagoslovljene v postu, ker takrat roma že itak veliko ljudi k tej kapelici. K slovesnosti na Cegelskih bomo pa povabili posebno žene.

Ob pričetku šolskega leta prosimo veroučitelji stariše, da pošiljajo otroke redno k določeni nedeljski sv. maši, k popoldanski službi božji in k mesečnim sv. zakramentom. Posebej opozarjamo na mladinsko pobožnost, ki se vrši vsak mesec eno nedeljo popoldne posebej za otroke.

Na Skali povečavamo prostore zavetišča in sirotišča. Bilo je to potrebno, ker so stari prostori postali tesni. Bila je misel o povečavi sicer precej drzna, pa bo že šlo z božjo pomočjo in z naklonjenostjo dobrotnikov, da bomo lahko sprejeli še več otrok pod svojo streho. Poskrbeti smo pa morali za bivališča, ki odgovarjajo tudi zdravniškemu predpisu. Večje prostore dobi tudi oder in gledališka garderoba. Prispevalo je k temu zato tudi prosvetno društvo sv. Jožefa, kar je premoglo. Skala bo dobila sedaj vsaj klet, brez katere je doslej bila. Ko bo delo dovršeno, si pač vsak vse ogleda, da izreče svojo besedo o potrebi in o naklonjenosti Skali, ki je velika zadeva krščanske pomoči v Trzinu.

Oznanila za september.

1. Sv. Egidij. Ob osmih sv. maša pri Sveti Ani za šentansko sosesko.

4. Prvi petek v mesecu. Zjutraj sv. maša z blagoslovom. Na predvečer od osmih do devetih skupna molitev svete ure v župni cerkvi.

6. XV. nedelja po Binkoštih, prva v mesecu, angelska nedelja. Pri šesti sv. maši, ki je z blagoslovom, je skupno mesečno sv. obhajilo za moške. Ob osmih je orglana sv. maša za čevljarke pomočnike, združena z običajnim darovanjem. Vsled rojstnega dne prestolonaslednika Petra se vršijo po osmi sv. maši predpisane molitve. Ob desetih je sv. maša v cerkvi sv. Jožefa in v župni cerkvi odpade. Popoldne ob pol treh se vrši pobožnost za matere iz tržiške in sosednjih župnij. Vrši se govor in slovesne pete litanije Matere božje. Molitveno uro naj molijo posebno žene od dveh do pol treh.

8. Rojstvo prebl. Device Marije, nezapovedan praznik. Službe božje kot ob nedeljah.

12. Ime Marijino. Ta dan in v osmini je mogoče prejeti popolne odpustke pod navadnimi pogoji.

13. XVI. nedelja po Binkoštih. Službe božje v navadnem redu.

14. Praznik povišanja sv. Križa.

15. Praznik Marije sedem žalosti. 16., 18., 19. kvaterni dnevi. V petek strogi post, v sredo in soboto le pritrganje pri jedi.

17. Spomin vtisnenja ran sv. Frančišku.

20. XVII. nedelja po Binkoštih in kvaterna nedelja. Od devetih do desetih se vrši pred izpostavljenim Najsvetejšim ura molitve za duhovnike. Molitev za duhovnike se vrši po vseh pridigah. Pred cerkvijo bo pušca za reveže Vincencijeve konference. Popoldne križev pot in litanije vseh svetnikov.

21. God sv. Matevža. Ob šestih orglana farna sv. maša.

27. XVIII. nedelja po Binkoštih. Službe božje kot vsako nedeljo.

29. Sv. Mihael, nadangel. Ob šestih orglana farna sv. maša.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 8., vesoljna odveza 8., 17.

Deklška Marijina družba: shod 13., če bo lepo vreme pred prenovljeno kapelico Matere božje pri cerkvi sv. Jurija, skupno sv. obhajilo 27.

Marijina družba za žene: shod 6

Fantovska Marijina družba: shod po oznanilu v cerkvi.

Oba Marijina vrtca: shoda po oznanilu v cerkvi.

Mladinska nedelja 27., ko se vrši popoldne govor za otroke in pete litanije s petjem otrok.

Sv. maša na Kofcah: 8. ob desetih.

Mesečna šolska sv. spoved: za dečke 19., za deklice 26. Vedno popoldne ob treh in drugo jutro po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo.

Župnijska kronika za julij 1931.

Julija v naši župniji rojenih: 8.

Julija v naši župniji poročenih:

1. Dolinšek Jožef, električar, Trzin 32 in Gonano Ana, zasebnica, Trzin 241, poročena 11. julija.
2. Čarman Adolf, mizar, Rabeljčja vas, župnija Ptuj, rodem Šentančan in Ogriz Jožefa, delavka, Sveta Ana 34, poročena 18. julija.
3. Mehle Konrad, čevljarški mojster, Trzin, Kovaška ulica 2 in Kocijančič Marija, zasebna uradnica, Trzin, Cerkvena ul. 16, poročena na Brezjah 19. julija.

Julija v naši župniji pokopani:

1. Šmid Štefanija, hči brusača iz Dugarese, rojena v Dugaresi na Hrvaškem 25. 12. 1930, umrla v Trzinu 42, dne 7. julija.
2. Vrisk Marija, trgovka, rojena v Trzinu 2. 7. 1898, umrla z ženski bolnici v Novem mestu 7. julija, pokopana v Trzinu 10. julija.
3. Potokar Marija, vdova - zasebnica, rojena v Stični 20. 4. 1849, umrla v Trzinu na Glavnem trgu štev. 14, dne 19. julija.
4. Teyrovsky Ivana, žena delavca, rojena v Ljubnem 14. 8. 1864, umrla v Trzinu, Predilniška ulica 3, dne 19. julija.
5. Klemenc Lovrenc, hišni posestnik, rojen pri Sv. Ani 4. 8. 1859, umrl pri Sv. Ani 93, dne 21. julija.
6. Kralj Jožef, bivši usnjarski delavec, rojen v Trzinu 16. 3. 1856, umrl v Trzinu, Usnjarska ul. 3, dne 21. 7.
7. Zadnikar Jožef, tovar. delavec, rojen v Šenčurju 3. 11. 1882 umrl v Trzinu, na Pilarni 3, dne 23. julija.

Julijska poročila od drugod: Jih ni bilo.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Trzinu. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.